

เอกสารเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี **ชุดความรู้ การพัฒนาที่ดิน**
และเทคโนโลยี

สำนักนิเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาก่อนที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดการดินพื้นที่ปลูกยางพาราหลังน้ำท่วม

ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออก ยางพารามากเป็นอันดับหนึ่งของโลก และมีการใช้ยางธรรมชาติภายในประเทศ ประมาณร้อยละ 11 ของปริมาณที่ผลิตได้ทั้งหมด

สภาพพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา ควรอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 200 เมตร เป็นพื้นที่ราบหรือมีความลาดเทไม่เกิน 35 องศา อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 15-28 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนเฉลี่ย 2,000 มิลลิเมตรต่อปี มีจำนวนวันที่ฝนตกไม่น้อยกว่า 120-150 วันต่อปี

ลักษณะดิน ที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา ควรจะมีหน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร ไม่มีชั้นหินแข็งหรือดินดาน ระดับน้ำใต้ดินลึกกว่า 1 เมตร มีอนุภาคดินทรายประมาณร้อยละ 30 มีธาตุอาหารพืชเพียงพอและค่าความเป็นกรดเป็นด่าง 4.5-5.5

สภาวะการณน้ำท่วมในพื้นที่ปลูกยางพารา

ยางพารา จัดเป็นพืชที่ไม่ทนสภาพน้ำท่วมขัง ยางพาราที่อายุ 2-8 เดือน ทนน้ำท่วมได้ไม่เกิน 15 วัน และถ้าน้ำท่วมขังจะตายภายใน 7 วัน ยางพาราอายุน้อยที่ถูกน้ำท่วมใบจะร่วงและเริ่มตายจากยอดลงมา ถ้าปริมาณน้ำลดภายใน 15 วัน ให้ตัดส่วนที่ตายออก ยางพาราจะแตกยอดใหม่และเจริญเติบโตได้

สำหรับยางพาราที่อายุมากกว่า 8 เดือนขึ้นไป จะมีความสามารถในการทนสภาพน้ำท่วมขังได้บ้าง ไม่ตายแต่จะล้มง่าย เนื่องจากพื้นดินอ่อนตัวเพราะชุ่มน้ำ ดังนั้นจึงต้องยกและทำการค้ำยันต้นยางพาราไว้ภายใน 7 วัน

การจัดการดินหลังน้ำท่วมเบื้องต้นในพื้นที่ปลูกยางพารา

1. รีบทำการระบายน้ำออกอย่างเร่งด่วน
2. ขณะดินชื้นหรือชุ่มน้ำ ห้ามเดินเหยียบย่ำ หรือใช้เครื่องจักรกลหนักเข้าพื้นที่เพื่อป้องกันดินแน่น
3. เมื่อดินแห้งให้พรวนดินโคนต้นยางพาราที่อายุน้อย เพื่อปรับสภาพทางกายภาพของดิน สำหรับยางพาราที่อายุมาก ไม่ควรพรวนดินใต้โคนต้น เพราะจะทำให้กระทบกระเทือนต่อราก

www.ladd.go.th

กรมส่งเสริมการเกษตร
 ศูนย์ปฏิบัติการ

การจัดการดินพื้นที่ปลูกยางพาราหลังน้ำท่วม

4. พื้นฟูคุณสมบัติของดิน โดยการใส่ปุ๋ยหมักที่ผสมกับสารเร่งซูปเปอร์ พด.3 ในกรณีในพื้นที่ที่อยู่ในสภาพน้ำแช่ขังเป็นเวลานานและเสี่ยงต่อการเกิดโรค

5. หากพื้นดินภายหลังน้ำท่วมเกิดสภาพความเป็นกรด ให้ใส่อินทรีย์วัตถุหรือปูน เพื่อปรับสภาพความเป็นกรดของดิน โดยปริมาณการใช้ขึ้นอยู่กับสภาพความรุนแรงของกรดในพื้นที่นั้นๆ

การวางแผนเพื่อการจัดการทรัพยากรดินในพื้นที่ปลูกยางพาราอย่างยั่งยืน

1. การจัดการพื้นที่ปลูกยางพาราภายหลังจากน้ำท่วมอย่างยั่งยืน โดยการปลูกพืชตระกูลถั่วหรือคลุมดินด้วยเศษพืชและใบยางระหว่างแถวปลูกยางพารา เพื่อยึดหน้าดินรวมถึงเพื่อชะลอการไหลของน้ำซึ่งอาจพัดพาหน้าดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ไป

2. ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มปริมาณธาตุอาหาร และปรับคุณสมบัติของดินหลังน้ำท่วมให้เหมาะสม

3. ส่งเสริมการปลูกพืชท้องถิ่น โดยเฉพาะไม้ยืนต้นในพื้นที่หรือในชุมชนตามหัวไร่ปลายนา เพื่อลดความรุนแรงจากภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต สร้างสภาพนิเวศน์และสร้างภูมิอากาศที่สมดุลให้กับพื้นที่ โดยปลูกพืชที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ลังแข ละไม มะไฟ ทุเรียน ชะมวง หรือพืชผักท้องถิ่น เพื่อเสริมรายได้จากความเสียหาย เช่น ผักเหลียง ผักมันปู ผักลิ้นห่าน เป็นต้น

4. พยายามปลูกฝังเยาวชนในท้องถิ่นให้สำนึกในระบบเกษตรพื้นบ้าน รักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน อันเป็นมูลเหตุสำคัญประการหนึ่งซึ่งเกี่ยวพันกับสภาวะน้ำท่วม ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของการรับประทานอาหารและพืชผักพื้นเมืองเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรและสังคมที่สงบสุขในอนาคต ■

ข้อมูลจาก : กลุ่มวิจัยและพัฒนาพื้นที่ยางพาราและปาล์มน้ำมัน
สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

- สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน โทร 0-2579-0111 ต่อ 2250
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12
- กรมพัฒนาที่ดิน ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กทม 10900 โทร 0-2579-8515

หรือที่